

6. Ізвеков В. Військові облигації – можливість кожному підтримати країну. *Юридична газета online*. 2022. 11 квіт. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/viyskovi-obligaciyi-mozhlyvist-kozhnomu-pidtrimati-krayinu.html>
7. Чорний О. Все, що треба знати про військові облигації: переваги, ризики та допомога у війні. Delo.ua: Офіційний сайт. URL: <https://delo.ua/uk/finance/vse-shho-treba-znati-pro-viyskovi-obligaciyi-perevagi-riziki-ta-dopomoga-u-viini-395657>

Ключові слова: облигації внутрішньої державної позики (ОВДП), військові облигації, цінні папери, емітент, інвестор, номінальна вартість, купонний період, ставка доходу, строк обігу.

Key words: domestic government bonds (IGLB), military bonds, securities, issuer, investor, face value, coupon period, rate of return, term of circulation.

ПАНОВА НАТАЛЯ СЕРГІЙВНА

*Київський інститут інтелектуальної власності та права
Національного університету «Одеська юридична академія»,
завідувачка кафедри адміністративного права, інтелектуальної власності
та цивільно-правових дисциплін, доктор юридичних наук, доцент*

БОНДАРЕНКО СТЕПАН ЮРІЙОВИЧ

*Київський інститут інтелектуальної власності та права
Національного університету «Одеська юридична академія»,
старший методист кафедри кримінального права,
процесу і криміналістики,
сертифікований партнер освітнього проєкту «Всеосвіта»*

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА НА ПРИКЛАДІ ФЕДЕРАТИВНОЇ РЕСПУБЛІКИ НІМЕЧЧИНА

Сучасне адміністративно-деліктне законодавство Федеративної Республіки Німеччина (далі – ФРН) являє собою трирівневу систему нормативно-правових актів (далі – НПА), що включають законодавчі акти федерального рівня, законодавчі акти земель і правові акти муніципальних утворень. При цьому необхідно наголосити, що законодавство про адміністративні правопорушення розглядається в Німеччині як кримінальне право в широкому розумінні [2].

Доктринальне трактування адміністративно-деліктного законодавства ФРН як кримінального права у широкому сенсі визначає субсидіарне застосування норм кримінально-процесуального права під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, якщо необхідні адміністративно-процесуальні норми в законі просто не містяться або є пряма вказівка на необхідність застосування їх положень.

Найбільш наочно це видно з прикладу ст. 53 «Завдання поліції» Федерального закону про адміністративні правопорушення. Відповідно до цієї статті поліція зобов'язана, виходячи з принципів посадового розсуду, досліджувати всі обставини адміністративного правопорушення і вжити всіх невідкладних заходів щодо встановлення істини. При дослідженні обставин скоєння адміністративного правопорушення, якщо закон визначає інше, поліція має такі самі права і обов'язки, як і за переслідуванні злочинів [1].

Допустимість нормативного регулювання адміністративної відповідальності в актах муніципальних утворень Німеччини пояснюється тим, що місцеве самоврядування у ФРН є, по суті, державним управлінням. Нормотворчість органів місцевого самоврядування розглядається тут як адміністративна нормотворчість, що, у свою чергу, обґрунтовує необхідність захисту заходів адміністративної відповідальності первинних правових розпоряджень, що приймаються муніципальними утвореннями з питань місцевого значення.

Основним нормативним актом, у якому закріплені загальні принципи адміністративної відповідальності, ключові поняття, процесуальні правила розгляду справ про адміністративні правопорушення, їхню підвідомчість є Порядок виконання постанов у справах про адміністративні правопорушення визначає Федеральний закон про адміністративні правопорушення [6]. Цей Закон є рамковим, тому що його основним принципам та положенням повинні відповідати всі інші федеральні, земельні та муніципальні НПА. Характерною рисою даного НПА є та обставина, що він передбачає адміністративну відповідальність як фізичних, так і та юридичних осіб та містить спеціальні склади адміністративних правопорушень у галузевих сферах, де законодавча компетенція належить Федерації. Вказаний Закон передбачає адміністративну відповідальність за порушення деяких норм у галузі охорони порядку, у сфері державних розпоряджень та деяких інших.

У статті 1 Закону дано визначення поняття адміністративного правопорушення: адміністративним правопорушенням є протиправне, винне діяння чи бездіяльність, склад якого передбачено одним із законів, що допускають як покарання адміністративний (грошовий) штраф.

Як очевидно з визначення, воно не містить переліку об'єктів посягань. Проте загальним об'єктом адміністративного правопорушення виступають суспільні відносини, врегульовані різними нормами права, які охороняються та захищаються заходами адміністративної відповідальності. Поняття адміністративного правопорушення федеральний законодавець розкриває шляхом вказівки на його юридичні ознаки такі як протиправність, винність і караність. У широкому сенсі можна назвати ще дві ознаки, саме дію (бездіяльність) і громадську шкідливість. У цьому слово «Handlung» перекладається як «дія» чи «діяння», тобто за своїм змістом ці поняття абсолютно тотожні [3]. Більш детальний аналіз цього закону дозволяє говорити, що він передбачає три види негативних правових наслідків адміністративного правопорушення:

1) адміністративний штраф; 2) попередження та попередження зі стягненням грошової суми; 3) додаткові покарання.

Грошовий штраф (Geldbuße) накладається адміністративними органами згідно з приписами Федерального закону про адміністративні правопорушення при скоєнні порушення громадського порядку, порушення правил паркування, перевищення швидкості руху тощо. При скоєнні малозначних правопорушень зазвичай спочатку слідує попередження.

Правопорушник має право протягом двох тижнів після отримання повідомлення про накладення на нього грошового штрафу письмово або під запис принести скаргу до адміністративного органу, який наклав на нього це стягнення. Законодавець не покладає на правопорушника обов'язок чимось обґрунтовувати свій протест, але робити це доцільно, оскільки адміністративний орган перевірятиме ще раз обґрунтованість накладання адміністративного стягнення. Якщо адміністративний орган дійшов висновку, що накладення грошового штрафу було правильним, він пересилає акти прокурору, який, у свою чергу, може цей процес припинити чи вести його далі. Якщо прокурор не припиняє справу, вона переходить до судді дільничного суду, де проводиться слухання цієї справи. Федеральний конституційний суд ФРН встановив, що внутрішня адміністративна процедура протесту не може замінити адміністративно-судовий правовий захист.

Всі ці процедури докладно розписані у законах, що становлять основу адміністративної юстиції Німеччини: у Законі про адміністративну процедуру 1976 та Законі про адміністративне судочинство 1959 р. [5].

Закон про адміністративну процедуру містить не лише приписи щодо процедури, обов'язкові для працівників адміністративних органів, які приймають рішення, а й матеріально-правові розпорядження загального адміністративного права, наприклад щодо застосування службового розсуду або скасування адміністративними органами правомірних або відкликання неправомірних адміністративних актів. Деякі розпорядження носять як матеріально-правовий, і процесуальний характер.

У Німеччині існує поділ компетенцій відповідно до того, що є предметом процесу – рішення адміністративних органів, адміністративні правопорушення чи кримінальні злочини. Німецькі адміністративні суди вирішують питання щодо правомірності дій або бездіяльності адміністративних органів, особливо адміністративних актів та адміністративно-правових договорів.

Спеціалізовані адміністративні суди на пострадянському просторі перейняли багато колишніх республік Радянського Союзу. Щоправда, їхнє запровадження у деяких державах викликає сумнів у тому, що це справді адміністративні суди.

На земельному та місцевому рівнях насамперед виділяються нормативні акти з адміністративною санкцією у сфері будівництва та благоустрою. Цікавим і той факт, що у ФРН право, що включає у собі норми безпеки будівництва та норми естетичного оформлення

(Bauordnungsrecht), відносять до Особливої частини поліцейського права, що називається Baupolizeirecht [4].

Земельні нормативні правові акти, як і федеральні акти, передбачають значні грошові штрафи у разі порушення відповідних положень. Наприклад, будівельні правила землі Баварія, які містять норми з благоустрою, передбачають адміністративний штраф до 500 000 євро. Аналогічні санкції містять, наприклад, закони та адміністративні розпорядження таких федеральних земель, як Берлін та Гессен. Правові норми, що включають норми безпеки будівництва та норми естетичного оформлення будов таких земель, як Шлезвіг-Гольштейн та Гамбург, передбачають адміністративний штраф до 100 000 євро за порушення у галузі будівництва та благоустрою.

Список використаних джерел:

1. Jugendschutzgesetz vom 23. Juli 2002 (BGBl. I S. 2730), das zuletzt durch Artikel 3 Absatz 1 des Gesetzes vom 31. Oktober 2008 (BGBl. I S. 2149) geändert worden ist.
2. Schwarzarbeitsbekämpfungsgesetz vom 23. Juli 2004 (BGBl. I S. 1842), das zuletzt durch Artikel 2 des Gesetzes vom 22. April 2009 (BGBl. I S. 818) geändert worden ist.
3. Straßenverkehrs-Zulassungs-Ordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 28. September 1988 (BGBl. I S. 1793), die zuletzt durch Artikel 3 der Verordnung vom 21. April 2009 (BGBl. I S. 872) geändert worden ist.
4. Waffengesetz vom 11. Oktober 2002 (BGBl. I S. 3970, 4592 ; 2003 I S. 1957), das zuletzt durch Artikel 3 Absatz 5 des Gesetzes vom 17. Juli 2009 (BGBl. I S. 2062) geändert worden ist.
5. Мельник Р. С. Право мирних зібрань у системі адміністративного права Німеччини. *Вісник Вищого адміністративного суду України*. 2013. № 4. С. 31–40.
6. Опанасенко О. О. Порівняльний аналіз здійснення адміністративного судочинства в Україні та інших країнах. *Наше право*. 2013. № 8. С. 39–46.

Ключові слова: адміністративне право, ФРН, порівняльне право, глобалізація, адміністративно-деліктна відповідальність.

Key words: administrative law, FRoG, comparative law, globalisation, administrative responsibility.